IN MEMORIAM PROF. DR. IOAN MĂRGINEAN (1944−2026), DIRECTOR ADJUNCT AL INSTITUTULUI DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII

SORIN CACE
IULIAN STĂNESCU

Profesorul Ioan Mărginean a fost unul dintre sociologii care s-au alăturat Institutului de Cercetare a Calității Vieții (ICCV) încă din anul înființării, 1990. Din acel moment și pe parcursul a două decenii și jumătate, a exercitat funcția de director adjunct al institutului, contribuind decisiv la configurarea profilului științific al acestuia și la funcționarea sa cotidiană.

Profesorul Mărginean a coordonat programul de cercetare Calitatea Vieții, nucleul tematic al activității institutului. Sub conducerea sa, programul a realizat o serie de cercetări pe eșantioane reprezentative la nivel național privind diagnoza calității vieții (1990–1999, 2003, 2006, 2010). Rezultatele acestora reprezintă o bază de date fără echivalent la nivelul sociologiei românești, remarcabilă și la nivel internațional prin acoperirea sistematică a dinamicii calității vieții în perioada tranziției. Prin rigoarea cu care a vegheat la calitatea instrumentelor de cercetare și la interpretarea datelor, a contribuit la recunoașterea acestui program ca reper al sociologiei românești.

Dincolo de activitatea strict științifică, profesorul Mărginean a îndeplinit un rol esențial în conducerea ICCV de-a lungul unei perioade dificile. Inflația ridicată, nivelul scăzut al salarizării personalului și reducerile succesive de posturi – în special la nivelul personalului de suport cu ajutorul cărora erau realizate culegerile de date pentru anchetele sociologice − au reprezentat provocări constante. În aceste condiții, capacitatea sa de a menține coeziunea echipei și continuitatea programelor de cercetare a fost indispensabilă pentru dezvoltarea institutului.

Profesorul Mărginean și-a asumat un rol de mentor pentru generații succesive de cercetători. Împreună cu academicianul Cătălin Zamfir, a recrutat sistematic dintre cei mai buni studenți, masteranzi și doctoranzi de la Facultatea de Sociologie și Asistență Socială a Universității din București, unde a fost profesor universitar și conducător de doctorat. Majoritatea cercetătorilor care activează astăzi în cadrul

Adresa de corespondență a autorilor: Sorin CACE, Director, Institutul de Cercetare a Calității Vieții, Academia Română, Calea 13 Septembrie, nr. 13, Sector 5, 050711, București, România, e-mail: cacesorin@gmail.com, **Iulian STĂNESCU**, Director adjunct, Institutul de Cercetare a Calității Vieții, Academia Română, Calea 13 Septembrie, nr. 13, Sector 5, București, România, e-mail: stanescu.iccv@gmail.com.

CALITATEA VIEȚII, XXXVII, nr. 1, 2026, pp. 91–95

ICCV au beneficiat, într-o formă sau alta, de îndrumarea și sprijinul său. Cei care l-au cunoscut vor reține seriozitatea, sobrietatea, profesionalismul și rigoarea metodologică cu care aborda orice demers de cercetare, precum și răbdarea cu care îi îndruma pe doctoranzii și tinerii cercetători aflați la început de drum.

Plecarea dintre noi a profesorului Ioan Mărginean a reprezentat un moment de profundă tristețe pentru Institutul de Cercetare a Calității Vieții. Moștenirea sa rămâne însă prezentă în programele de cercetare pe care le-a inițiat și coordonat, în standardele profesionale pe care le-a impus și în parcursul științific al celor pe care i-a format.

IOAN MĂRGINEAN, UN SOCIOLOG DE VÂRF ÎN METODOLOGIA CERCETĂRII ȘI ANALIZEI EMPIRICE A CALITĂȚII VIEȚII

CĂTĂLIN ZAMFIR

Am în față o carte pe care o pot considera monumentală: *Enciclopedia calității vieții în România*. Coordonatori: Ioan Mărginean și Iuliana Precupețu, 480 pagini, Editura Academiei, 2019, realizată de 15 cercetători din Institutul de Cercetare a Calității Vieții. Lucrarea prezintă sinteza analizelor făcute de la întemeierea institutului pe o temă nouă pe plan mondial.

Răsfoind-o, sunt emoționat. Fiind cercetător la Institutul de Cercetări Sociale (ISR) din Ann Arbor, Michigan (1973−1974), am cunoscut un grup de specialiști americani care încercau să lanseze o paradigmă sociologică a calității vieții. Tema nu era nouă în gândirea occidentală, dar era complet nouă în sociologie. Se pregătea o largă cercetare empirică sociologică pe această temă. Cartea specialiștilor americani a fost publicată după câțiva ani. Ciudat pentru știință: prăbușirea relațiilor de colaborare cu Occidentul a făcut doar să „știu" că s-a publicat această carte, dar nu am putut să o citesc.

Am revenit în România cu metodologia cercetării empirice elaborată de colegii americani. În Europa, tema Calității Vieții nu era asimilată în sociologie și, evident, nici în România. De la început, am fost captivat de această direcție nouă și am căutat să citesc cât am putut. Am publicat o carte, împreună cu alți cinci colegi, *Indicatori și surse de variație a calității vieții* (188 pagini, Editura Academiei, 1984), în care prezentam ceea ce am considerat a fi paradigma sociologică a

Adresa de corespondență a autorului: **Cătălin ZAMFIR,** Academician, Academia Română, Director onorific la Institutul de Cercetare a Calității Vieții, Academia Română, Calea 13 Septembrie, nr. 13, Sector 5, 050711, București, România, e-mail: catalin.basarab@gmail.com.